

VALGA MAAVALITSUS

Vastavalt nimekirjale

Meie 23.10.2015 nr 12-3/15-1819-1

Valga maakonnaplaneering 2030+ kooskõlastamine

Valga Maavalitsus esitab kooskõlastamiseks Valga maakonnaplaneeringu aastani 2030+.

Maakonnaplaneering on algatatud Vabariigi Valitsuse 18.07.2030 korraldusega nr 337. 01.07.2015 jõustunud ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 1 lg 1 kohaselt menetletakse enne ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse jõustumist algatatud planeeringud lõpuni, lähtudes seni kehtinud planeerimisseaduses sätestatud nõuetest. Kooskõlastamisele esitamisel on lähtutud kuni 01.07.2015 kehtinud planeerimisseaduse §-st 17.

Valga maakonnaplaneering koos keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu ja teiste materjalidega on kättesaadav Valga Maavalitsuse veebilehel <http://valga.maavalitsus.ee/koostatav-maakonnaplaneering>.

Planeerimisseaduse § 17 lg 4 kohaselt tuleb kooskõlastamisel viidata vastuolule seaduse või seaduse alusel kehtestatud õigusakti või kehtestatud planeeringuga. Vastasel korral loetakse planeering kooskõlastatuks, vaatamata planeeringu kohta esitatud teistele ettepanekutele ja vastuväidetele. Planeerimisseaduse § 17 lg 5 kohaselt, kui kooskõlastuse taotlusele ei ole kooskõlastaja vastanud ühe kuu jooksul taotluse kättesaamise päevast arvates, arvestab planeeringu koostaja, et kooskõlastajal ei ole planeeringu kohta ettepanekuid ega vastuväiteid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margus Lepik
maavanem

Sama: Hummuli Vallavalitsus, Helme Vallavalitsus, Põdrala Vallavalitsus, Valga Linnavalitsus, Tõrva Linnavalitsus, Otepää Vallavalitsus, Karula Vallavalitsus, Tõlliste Vallavalitsus, Öru Vallavalitsus, Sangaste Vallavalitsus, Palupera Vallavalitsus, Puka Vallavalitsus, Taheva Vallavalitsus, Põlva Maavalitsus, Tartu Maavalitsus, Viljandi Maavalitsus, Võru Maavalitsus, Kaitseministeerium, Keskkonnaministeerium, Kultuuriministeerium, Maaeluministeerium, Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium, Siseministeerium, Tehnilise Järelevalve Amet, Keskkonnaamet, Lennuamet, Maa-amet,

Maanteeamet, Muinsuskaitseamet, Politsei- ja Piirivalveamet, Põllumajandusamet, Päästeamet, Veeteede Amet, AS Eesti Raudtee, AS Elering Gaas AS.

Margis Sein, 766 6133, margis.sein@valga.maavalitsus.ee

PALUPERA VALLAVALITSUS

Margus Lepik
maavanem
Kesk tn 12
VALGA 68203

Teie: 23.10.2015 nr 12-3/15-1819-1
Meie: 29.10.2015 nr 7-1/611-2

Valga maakonnaplaneering aastani 2030+ kooskõlastamine

Palupera Vallavalitsus teatab, et Palupera Vallavolikogu 26.11.2015 istungil tehti kooskõlastamiseks maakonnaplaneeringusse mõned täpsustavad ettepanekud:

- 1) Maakonnaplaneeringu seletuskirjas (joonis 2) puudub lähikeskus (tähistus kollast värvi täpik) Nõuni. Nõuni külas on olemas kauplus, kultuurimaja, raamatukogu, AIP, kogukonna- ja erainitsiatiivil baseeruvad teenused (purjeklubi, Nõuni Metall OÜ, OÜ Eesti-West), reoveekogumisala oma ühisvee- ja kanalisatsioonisüsteemidega;
- 2) Maakonnaplaneeringu strateegilise hindamise aruandes lk 175 on kasutatud materjalidena Palupera valla arengukava eelmist versiooni. Paslikum oleks viidata <http://www.palupera.ee/content/blogcategory/7/184/> punkt 1 all kajastatud, oktoobrikuus 2015 vastu võetud muudetud redaktsioonile.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Terje Korss
vallavanem

MAAELUMINISTEERIUM

Margus Lepik
Valga Maavalitsus

Teie: 23.10.2015 nr 12-3/15-1819-1

Meie: Kuupäev digiallkirjas
nr 4.1-5/2762-1

Valga maakonnaplaneeringu 2030+ kooskõlastamine

Austatud härra Lepik

Maaeluministeerium, tutvunud Valga maakonnaplaneeringu eskiisi ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõudega, nõustub eelnimetatud dokumentides toodud üldiste põhimõtetega ja kiidab need heaks.

Maakonnaplaneeringu peatüki 6, kus on käsitletud maakonnaplaneeringu elluviimist, osas oleme arvamisel, et planeeringu elluviimise konkretiseerimiseks ning jälgimiseks oleks asjakohane välja töötada tegevuskava, milles oleksid kajastatud nii võimalikud tähtpäevad kui ka tegevuse elluviimisega seotud ning seda tagavad riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused ning teised isikud. Nimetatud tegevuskava peaks olema maakonnaplaneeringu juurde kuuluv dokument. Kui selle arvamusega otsustatakse arvestada, palume tegevuskava eelnõu edastada maakonnaplaneeringu kooskõlastamise etapil asjaomastele asutustele kooskõlastamiseks.

Maakonnaplaneeringu seletuskirja peatükis 3.2.1 "Väärtuslik põllumajandusmaa" ja KSH aruande eelnõu leheküljel 136 on toodud üksikasjalikud tingimused väärtusliku põllumajandusmaa kasutamise kohta. Eeldame, et nimetatud tingimused on toodud Maaeluministeeriumi poolt välja töötatava väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva eelnõu alusel. Mõõname, et käesolevaks ajaks on nimetatud eelnõust väärtusliku põllumajandusmaa kasutamise ja riikliku järelevalve nõuded eemaldatud. Lähtuvalt sellest ei ole need ka maakonnaplaneeringu seletuskirjas ja KSH aruande eelnõus asjakohased.

KSH aruande eelnõu joonise 37 andmete allikana on toodud Põllumajandusamet. Nimetatu on ekslik ning õigeaks allikaks peaks olema Põllumajandusuuringute Keskus.

Maatulundusmaa sihtotstarbelise kasutamise tagamisel on äärmiselt oluline osa maaparandussüsteemide toimivusel. Lähtuvalt sellest teeme ettepaneku lisada maakonnaplaneeringusse põhimõtted, mis aitaksid kaasa maaparandussüsteemide nõuetekohase toimimise tagamisele maaparandushoialase tegevuse ja muude asjakohaste meetmete kaudu.

Maaeluministeeriumi poolt välja töötamisel oleva väärtuslikku põllumajandusmaad käsitlevas õigusakti eelnõus on üheks põhiliseks väärtusliku põllumajandusmaa säilimise tagamise võtteks sellele ehitiste ehitamise ning maatulundusmaa sihtotstarbe muutmise piiramine.

Lähtuvalt sellest palume kaaluda maakonnaplaneeringusse väärtuslikule põllumajandusmaale ehitiste ehitamise ning maatulundusmaa sihtotstarbe muutmise piirangut/maksimaalset vältimist tagavate nõuete lisamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Kruuse
Maaeluminister

Helve Hunt
625 6511 helve.hunt@agri.ee

KESKKONNAAMET

Margus Lepik
Valga Maavalitsus
info@valga.maavalitsus.ee

Teie 23.10.2015 nr 12-3/15-1819-1

Meie 19.11.2015 nr PVV 6-5/15/1255-15

Arvamus Valga maakonnaplaneeringu kohta

Austatud Margus Lepik

Esitasite Keskkonnaametile kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse 18.07.2013 korraldusega nr 337 algatatud Valga maakonnaplaneeringu aastani 2030+. Taotlus on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 26.10.2015 kirjana nr PVV 6-5/15/1255.

Lähtuvalt 01.07.2015 jõustunud ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 1 lg 1 menetletakse enne ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse jõustumist algatatud planeeringud lõpuni, lähtudes seni kehtinud planeerimisseaduses sätestatud nõuetest. Seetõttu tuginetakse kooskõlastamisel kuni 30.06.2015 kehtinud planeerimisseadusele (edaspidi *PlanS*).

Täpsustame, et Valga maakonnaplaneeringu aastani 2030+ (edaspidi *maakonnaplaneering*) kooskõlastamise kohustus Keskkonnaametiga tuleneks lähtuvalt PlanS § 17 lg 3 p 1 kui see on täiendavalt Siseministeeriumi poolt määratud. Keskkonnaamet täpsustas Valga Maavalitsusest (e-kirjaga, 19.11.2015) kooskõlastamise asjaolusid ning selgus, et kooskõlastamise kohustus Keskkonnaametiga täiendavalt määratud ei ole. Seetõttu Keskkonnaametil kooskõlastamiseks õiguslikku alust ega kohustust ei ole, mistõttu esitame maakonnaplaneeringu kohta arvamus.

Maakonnaplaneering on algatatud Vabariigi Valitsuse poolt seoses varasemate maakonnaplaneeringute aegumisega ning hõlmab kogu Valga maakonna territooriumi. Maakonnaplaneeringu koostamise korraldajaks on Valga Maavalitsus. Maakonnaplaneering on aluseks kohalike omavalitsuste üldplaneeringute koostamisel ning selle peamiseks eesmärgiks on sisendi andmine kohalikul tasandil ruumilise arengu kavandamiseks.

Valga maavanem on algatanud 16.09.2013 korraldusega nr 1-1/2013/347 maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*).

Keskkonnaamet on tutvunud maakonnaplaneeringu ja selle KSH-ga:

I. Keskkonnaameti ettepanekud maakonnaplaneeringu täiendamiseks

Soovitame maakonnaplaneeringus läbivalt selgemalt välja tuua, et üldplaneeringute koostamisel tuleks olemasolevate ja planeeritavate tööstus- ja tootmisalade juures lähtuda järgmistest põhimõtetest:

- arvestatakse kavandatavast tegevusest (olemasolevate ja/või uute ettevõtetega) kaasneva mõjuga ümbruskonnale (sh arvestada müra, välisõhusaaste, lõhna, valgusreostuse, jäätmetekke, liikluskoormusega jne). Lähtudes sellest tuleks määratleda, milliseid tootmis- ning tööstusobjekte on alale võimalik planeerida, vältimaks konflikte olemasoleva/planeeritava elukeskkonnaga;

- määratleda puhveralad (tagamaks, et elukeskkonna kvaliteet naabruskonnas ei langeks). Kui ruumi puhveraladeks pole, tuleks eelnevalt välja selgitada, kas eksisteerivad muud meetmed kaasneva mõju efektiivseks leevendamiseks/vähendamiseks.

Selgitame, et teatud keskkonnamõju piiramisel/leevendamisel (nt loomalautade lõhnahäiringute puhul) ei ole väikeses mahus kõrghaljastusel efekti. Lahendusena soovitame kombineerida kõrghaljastust koos vahemaade ehk puhveraladega.

II. Keskkonnaameti ettepanekud KSH täiendamiseks

- 2.1. Kaitstavate objektide arvulised andmed on maakonnaplaneeringus peatükis 3.3. ning KSH aruandes peatükis 3.2.6. erinevad, palume andmed täpsustada.
- 2.2. Kui Otepää looduspargi kohta on märgitud, et see asub osaliselt Põlva maakonnas, siis sama märkuse võiks teha ka teiste kahes maakonnas asuvate kaitsealade kohta. Koiva-Mustjõe maastikukaitseala asub suures osas Võru maakonnas, Rubina ja Tünder looduskaitsealad asuvad osaliselt Viljandi maakonnas ja Elva maastikukaitseala asub osaliselt Tartu maakonnas.
- 2.3. Täpsustame, et kinnitatud on järgmised kaitsekorralduskavad: Andresjärve hoiuala (edaspidi HA) (2014-2023), Kadajärve HA (2014-2023), Kiiviti järve HA (2014-2023), Kooraste-Pikkjärve HA (2014-2023), Kuritse järve HA (2014-2023), Lambahanna järve HA (2014-2023), Linaleo järve HA (2014-2023), Lubjaahju järve HA (2014-2023), Pikre järve HA (2014-2023), Roksi järve HA (2014-2023), Voki järve HA (2014-2023), Väike-Emajõe HA (2014-2023), Kurimetsa LKA (2016-2025).
- 2.4. Lisame, et kinnitatud on Metsise kaitse tegevuskava.
- 2.5. Täpsustame, et 12.03.2015 kinnitati uus Karula-Pikkjärve maastikukaitseala (edaspidi MKA) kaitse-eeskiri.
- 2.6. Märgime, et Valgamaa parkide piirid on uuendamisel (kõik tabelis PLO koodialgusega objektid). Tõenäoliselt kinnitab keskkonnaminister selle määruse enne, kui maakonnaplaneering kehtestatakse, seega poleks tabelisse vaja PLO koodidega objekte lisada (tekitab mõttetut infomüra, lisas 4). Samas täpsustame, et Karula-Pikkjärve MKA, Koiva-Mustjõe MKA, Pikasilla männiku puhul PLO algusega koodid pole vaja, kuna alade kaitse-eeskirjad on muudetud.
- 2.7. Soovitatav oleks välja tuua ka Otepää looduspargi kaitse-eeskirja eelnõu andmed. Hetkel käsitletakse ainult 1997. aasta kaitse-eeskirja, kuid eeldatavasti kinnitatakse uus Otepää looduspargi kaitse-eeskiri 2016. aastal. Selle kohaselt on Otepää looduspark jaotatud 25 sihtkaitsevööndiks ja 11 piiranguvööndiks ning Otepää looduspargi üldpindala väheneb ligikaudu 330 hektari võrra eelkõige Otepää linna ümbritsevate looduskaitsealalt vähemväärtuslike alade arvelt. Märgime, et koostamisel on ka Otepää looduspargi kaitsekorralduskava (Otepää looduspargi, Pühajärve pargi, Otepää hoiuala ja Hinnomäe väike-konnakotka püsielupaiga (Otepää loodusala) kaitsekorralduskava), mis kinnitatakse eeldatavasti 2016. aasta alguses. Kavas käsitletakse muu hulgas näiteks oluliste vaadete avamist.
- 2.8. Veebis vaadeldava ruumilise väärtuste kaardi peal ei ole võimalik osaliselt välja lugeda kaitseala piire, kuna erinevad kihid katavad üksteist (väärtuslike maastike kollane kiht katab suuresti ära kaitseala piiride kihi).

Keskkonnaamet palub arvestada punktides I ja II nimetatud märkustega. Ühtlasi märgime, et Keskkonnaametil ei ole vastuväiteid maakonnaplaneeringu lahenduse osas.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ena Poltimäe
juhataja
Põlva-Valga-Võru regioon

Siret Punnisk 799 0913
siret.punnisk@keskkonnaamet.ee

MAA-AMET

Margus Lepik
Maavanem
Valga Maavalitsus
info@valga.maavalitsus.ee

Teie 23.10.2015 nr 12-3/15-1819-1

Meie 24.11.2015 nr 6.2-3/16026

Valga maakonnaplaneering

Austatud härra Lepik

Edastasite 23.10.2015 kirjaga nr 12-3/15-1819-1 Maa-ametile kooskõlastamiseks Valga maakonnaplaneeringu. Valga maakonnaplaneering on algatatud Vabariigi Valitsuse 18.07.2013 korraldusega nr 337 ning planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine Valga maavanema 16.09.2013 korraldusega nr 1-1/2013/347. Maakonnaplaneeringu arengu põhimõtete ja suundumuste eesmärgiks on tasakaalustada riiklikke ja kohalikke huvisid, mis arvestavad nii riiklike suuniste kui kohalike omavalitsuste soovidega. Maakonnaplaneeringu ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu dokumendid olid kättesaadavad Valga maavalitsuse kodulehelt aadressil: <http://valga.maavalitsus.ee/koostatav-maakonnaplaneering>.

Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse (edaspidi EhSRS) § 1 lõike 1 kohaselt menetletakse enne EhSRS jõustumist algatatud planeeringud lõpuni, lähtudes seni kehtinud planeerimisseaduses (edaspidi PlanS) sätestatud nõuetest. Kuni 30.06.2015 kehtinud PlanS § 16 lõike 1 kohaselt koostatakse maakonnaplaneering koostöös maa-ala kohalike omavalitsustega, planeeritava maa-ala naabrusesse jäävate maakondade maavanematega ja ministriumidega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi planeering käsitleb. Valga maakonnas on Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas ning Maa-ameti volitusel ligikaudu 3844 ha ulatuses maaüksuseid, mis on riigi omandisse jäetud või mille osas maa riigi omandisse jätmise menetlus veel kestab. Sellistele maaüksustele planeeritu osas on seisukoha andjaks Maa-amet.

Käesolevaga oleme tutvunud Valga maakonnaplaneeringu materjalidega ning märgime, et Maa-ametil puuduvad vastuväiteid ja ettepanekud nimetatud maakonnaplaneeringuga riigi omandisse jäetud ja riigi omandisse taotletavatele maa-aladele kavandatu osas.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 63 lõike 4 kohaselt, kui planeeritaval maa-alal asub keskkonnaregistri maardlate nimistus olev maardla või selle osa, kooskõlastatakse maakonnaplaneering PlanS sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud isikuga. Keskkonnaminister on oma 12.11.2010 käskkirjaga nr 1622 andnud Maa-ametile volituse kooskõlastada maakonnaplaneeringuid, üldplaneeringuid või detailplaneeringuid, kui planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus

oleval maardlal või selle osal.

Järgnevalt anname Valga maakonnaplaneeringule seisukoha lähtuvalt asjaolust, et Valga maakonnas asub 68 maardlat ja maakonnas on 40 kehtivat maavara kaevandamise luba.

Planeeringu kaartide *Asustuse suunamine* ja *Ruumilised väärtused* kohaselt kattuvad mitmed maardlad rohelise võrgustiku aladega, väärtuslike põllumajandusmaadega ning väärtuslike maastikega. Planeeringu seletuskirja peatükis 3.2.2. *Maavarad* on kirjeldatud järgmist (tsiteerin): „Maardlate kasutuselevõtul vältida võimalusel alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel ja rohelises võrgustikus. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb kaaluda eelnevalt kaasnevaid mõjusid väärtuslikele maastikukomponentidele“ ning (tsiteerin): „Maardlate kasutuselevõtul vältida võimalusel alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel ja rohelises võrgustikus. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb kaaluda eelnevalt kaasnevaid mõjusid väärtuslikele maastikukomponentidele“. Planeeringu KSH aruande eelnõu peatükis 6.2.4. *Maavarad ja maardlad* on kirjeldatud, et mõju hindaja toetab põhimõtet, mille järgi tuleb maardlate kasutuselevõtul võimalusel vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel ja rohelises võrgustikus. Samuti tuleb põhjendada, et kaevandamisest saadav majanduslik kasu kaalub üles muude väärtuste kadumisega kaasneva kahju. Seejuures tuleb arvestada ka seda, kas ja kuidas kaevandamisega muudetud maa-ala aitab piirkonna arengule kaasa pärast kaevandamise lõppemist ja kaevandatava maa korrastamist. Nõustume eelpool kirjeldatuga.

Planeeringu kaardi *Asustuse suunamine* järgi kattuvad mitmed maardlad ja kehtivate maavara kaevandamise lubadega eraldatud mäeeraldiste teenindusmaad väärtuslike põllumajandusmaadega. Seletuskirja peatükis 3.2.1. *Väärtuslik põllumajandusmaa* on kirjeldatud väärtuslike põllumajandusmaade kasutamise ja üldplaneeringute koostamise tingimustes, et (tsiteerin): „Üldplaneeringute raames tuleb täpsustada väärtuslike põllumajandusmaade kaitse- ja kasutustingimusi ning alade piire (nt arvata väärtuslikud põllumajandusmaad välja linnalise asustuse aladelt, kehtivate ja taotletavate mäeeraldiste teenindusmaadelt)“.

Planeeringu kaardi *Asustuse suunamine* ja *Ruumilised väärtused* järgi jääb Tõrva turbamaardla vähesel määral linnalise asustuse alale. Planeeringu seletuskirja peatükis 2.2. *Linnalise asustuse alad* on ruumilise arengu põhimõtetes ning peatükis 3.2.2. *Maavarad* maardlate kasutamise ja üldplaneeringute koostamise põhimõtetes kirjeldatud, et (tsiteerin): „Linnalise asustuse alal peab säilima kvaliteetne elukeskkond ka siis, kui toimub kaevandustegevus“. Nõustume eelpool tsiteerituga.

KSH aruande eelnõu peatükis 6.2.4. *Maavarad ja maardlad* on kirjeldatud (tsiteerin): „MP koostamisel on arvestatud keskkonnaregistrisse (Maa-ameti maardlate registrisse) kantud maardlate olemasoluga planeeringualal“. Märgime, et keskkonnaregistri seaduse § 3 järgi on keskkonnaregister loodusressursside, looduspärandi, keskkonnaseisundi ja keskkonnategurite andmeid sisaldav riigi põhiregister. Sama seaduse § 8 lg 1 järgi peetakse loodusressursside arvestuses maavarade arvestust maardlate nimistuna. Keskkonnaregistri vastutavaks töötlejaks on Keskkonnaministerium ja Vabariigi Valitsuse korraldusega 22.06.2006 nr 360 on keskkonnaregistri maardlate nimistu osas volitatud töötlejaks määratud Maa-amet. Palume KSH aruande eelnõu eelpool tsiteeritud lauset täpsustada järgnevalt (tsiteerin): „MP koostamisel on arvestatud keskkonnaregistri maardlate nimistusse kantud maardlate olemasoluga planeeringualal“.

Planeeringu KSH aruande eelnõu peatükis 6.5.7. *Maavarade kaevandamine (maardlad) ja ehitusmaavarade varustuskindlus* on kirjeldatud (tsiteerin) „Täiteliiva, mida esineb Kagu-Eesti maakondadest ainult Põlva maakonnas, varusid hinnati 2008. aasta seisuga 11 aastaks, ehituskruusa varusid 14-18 aastaks. Praeguse seisuga kohta KSH koostajal info puudub“. KSH aruande eelnõus tabelis 19 on toodud ehitusmaavarade varu ammendumise kiirus (aastates) seisuga 31.12.2008 ning andmete allikaks on kasutatud 2011-2020 aastateks keskkonnaministeeriumi poolt koostatud ehitusmaavarade kasutamise riiklikus arengukavas olevaid andmeid. Soovitame arvel olevate maardlate, käesoleval ajal kehtivate mäeeraldiste ja vajadusel neist viimasel viiel aastal kaevandatud maavara koguse andmeid vaadelda Maa-ameti geoportaali kaardiserveri <http://geoportaal.maaamet.ee/est/Kaardiserver-p2.html> maardlate rakendusest. Rakenduses on võimalik teha mäeeraldise laiendatud otsing Valga maakonna maavarade varustuskindluse andmete saamiseks, milles arvestatakse olemasolevate mäeeraldiste kaevandatava varu jäägiga (mäeeraldiste piires asuvad, kuid kaevandamata jäävad tervikud on mäeeraldiste jääkvarust maha arvestatud) ning viimase viie aasta (hetkel 2010 – 2014) kaevandatud mahtudega. Samuti on piirkondliku varustuskindluse arvutamisel arvestatud kaevandamisloaga lubatud maksimaalset aastamäära ning loa kehtivuse algust ja lõppu. Mäeeraldiste ja kaevandatud koguste otsingut on võimalik teha ka ruumilise puhvriga. Maardlate veebirakenduse kasutusjuhend on kättesaadav aadressil: http://geoportaal.maaamet.ee/data/files/Maardlate_avaliku_rakenduse_kasutajajuhend_v6_0.pdf?t=20140609101225.

Planeeringu KSH aruande eelnõus on kirjeldatud, et Keskkonnaministeeriumil tuleb kindlasti läbi viia turbamaardlate inventuur ja arvata registrist välja maardlad, st võtta maha ruumilise planeerimise piirangud aladelt, mis turbamaardlatena ei ole realselt kasutatavad. Selgitame, et Keskkonnaministeeriumis on kavas maapõue strateegiadokumendi koostamine, milles muuhulgas analüüsitakse riigile vajalike maapõuealaste uurimistööde prioriteete. Soovitame kaaluda vajadust pöörduda turbamaardlate inventeerimise, maavarade varustuskindluse tagamise pikaajalise strateegia ja teiste Valga maakonnaplaneeringu KSH aruande eelnõus kirjeldatud maapõue valdkonna arendamise ettepanekutega Keskkonnaministeeriumi poole.

Tutvunud esitatud dokumentidega teatame, et Maa-amet nõustub 23.10.2015 edastatud Valga maakonnaplaneeringu lahendusega. Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega, sh edastada Maa-ametile teadmiseks muudetud planeeringumaterjalid. Palume võimalusel edastada maakonnaplaneeringu vastuvõtmise ja kehtestamise otsused digitaalsel kujul ning kehtestatud maakonnaplaneeringu joonised ja seletuskiri .pdf, .dwg või .jpg vormingus järgnevale e-kirja aadressile: maaamet@maaamet.ee.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tambet Tiits
Peadirektor

Teadmiseks: Keskkonnaministeerium

Triinu Suits
675 0191 Triinu.Suits@maaamet.ee

Terje Sild
665 0785 Terje.Sild@maaamet.ee

KESKKONNAMINISTEERIUM

Hr Margus Lepik
Valga Maavalitsus

Teie 23.10.2015 nr 12-3/15-1819-1

Meie 04.12.2015 nr 11-17/15/9443-3

Maakonnaplaneeringu kooskõlastamisest

Austatud härra Lepik

Olete saatnud Keskkonnaministeeriumile kooskõlastamiseks Valga maakonnaplaneeringu 2030+. Kuna kaaskirjast ei selgu, millisest planeerimisest § 17 lõikest Keskkonnaministeeriumiga kooskõlastamise vajadus tuleneb, esitame planeeringu kohta järgmised märkused.

Maakonnaplaneeringus ja planeeringu keskkonnamõju strateegiliste hindamise aruandes on väga üldiselt kirjeldatud jääkreostusobjektidega seotud mõjusid. Palume täpsustada maakonnaplaneeringut Keskkonnaministeeriumi algatusel koostatud programmi „Jääkreostusobjektide inventariseerimine“ tulemustega. Programmi tulemusena kaardistatakse üle Eestimaa asuvad saastunud alad. Programmi tulemused esitatakse Keskkonnaministeeriumile töövõtja poolt 2015. a detsembris. Leiame, et asjakohane on kajastada ajakohastatud informatsiooni ka maakonnaplaneeringus. Kuna saastunud alad ja nende ohtlikkus mõjutab maakonna arengut, siis palume maakonnaplaneeringus arvestada ka programmi tulemustega või teha ettepanek programmi tulemuste kajastamiseks üldplaneeringutes.

Keskkonnaministeerium töötas 2010. a välja programmi „Tõkestusrajatiste inventariseerimine vooluveekogude seisundi parandamiseks“, mille rakendamise tegeles aastatel 2011-2015 lõpp Keskkonnaministeeriumi allasutus Keskkonnaagentuur. Programmi ühe osana inventariseeriti aastatel 2012-2013 Eesti vooluveekogudel asuvate paisude tehniline seisukord ning mõju looduskeskkonnale. Töö tulemustest selgus (<http://keskkonnaagentuur.ee/et/kalade-randetingimuste-parandamine>), et paljud paisud on kesises või väga halvas tehnilises seisukorras ning võivad põhjustada keskkonnakahju ning kahju inimese varale ja tervisele. Palume maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruannet täiendada informatsiooniga, mis kajastaks detailsemalt maakonnas asuvaid paisusid, nende tehnilist seisukorda ning näha ette soovitud/meetmed purunemisohtlike ehitistega tegelemiseks.

Maakonnaplaneeringu seletuskirjas lk 28-31 on kirjeldatud tingimusi väärtuslike maastike säilitamiseks ja väärtuste suurendamiseks. Valgamaal asuvad paisjärved (Restu paisjärv Väike-Emajõel, Koorküla Vesiveski paisjärv Õhne jõel), millele tuleb veeseaduse § 17 lg 4 kohaselt tagada kalade läbipääs paisjärvest üles- ja allavoolu. Tegemist on paisudega, mis asuvad looduskaitseaduse § 51 lõike 2 alusel lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis-

ja elupaigana kinnitatud veekogul. Maakonnaplaneeringu kohaselt tuleb maastike säilimiseks säilitada maastike arhitektuuriline ja maastikuline miljöö, sh on välja toodud, et miljöölisel väärtusel tuleb säilitada oma õiges keskkonnas, mitte näha ette talude, üksikute hoonete või rajatiste ümberpaigutamist.

Tagamaks veeseaduse nõudeid on selge, et tekib konflikt maastikuliste väärtuste ja veekeskonnareguleerimise täitmise vahel, mistõttu palume täiendada maakonnaplaneeringut järgmiselt: Endiste vesiveskite paisude likvideerimisel (näiteks olukorras, kus omanik ei soovi paisutada vms põhjus) või kalapääsude rajamisel tuleb lähtuda seaduse nõuetest ning teha koostööd sobilike lahenduste leidmiseks riigiasutuste, kohalike omavalitsuste ja rajatiste omanikega parima lahenduse leidmiseks, arvestades erinevate osapoolte huvisid.

Maapõueseaduse § 63 lg 4 kohaselt, kui planeeritaval maa-alal asub keskkonnaregistri maardlate nimistus olev maardla või selle osa, kooskõlastatakse maakonnaplaneering planeerimisseaduses sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud isikuga. Keskkonnaminister on volitanud arvamuse andmiseks Maa-ameti, see tähendab, et maavarade osas annab kooskõlastuse Maa-amet.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Pomerants
Minister

Dagmar Heringas 626 2974; dagmar.heringas@envir.ee
Peep Siim 626 2890; peep.siim@envir.ee